

Lovforslag nr. L 55. Fremsat den 11. oktober 2000 af Socialministeren (Henrik Dam Kristensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel

(Forlængelse af dagpengeperioden)

§ 1

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 147 af 2. marts 2000, foretages følgende ændring:

1. I § 22, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) det anses for nødvendigt at gennemføre ar-

bejdsprøvning eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge den sikredes arbejdsevne, således at dagpengeperioden forlænges i op til 2 gange 13 uger,«

Nr. 2-5 bliver herefter nr. 3-6.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2001.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Det foreslås at udvide adgangen til at udbetale sygedagpenge ud over den normale varighedsgrænse på 52 uger.

Forslaget fremsættes som led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten om bl.a. forbedringer af personlige tillæg, varmetillæg mv. for pensionister med små indkomster ved siden af pensionen og nedsættelse af bidraget til arbejdsløshedsforsikringen. Omlægningen finansieres ved, at personfradraget for personer over 18 år fastholdes uændret fra 2000 til 2001.

Aftalen indebærer følgende forbedringer af de personlige tillæg, herunder også varmetillæg:

- Indførelse af et helbredstillæg, som giver dækning af en del af pensionistens udgifter til medicin og en række øvrige helbredsrelaterede udgifter efter faste regler.
- En lempelse af beregningen af den personlige tillægsprocent samt fremtidig satsregulering af aftrappingsintervallet.
- En ændret regulering af beløbsgrænser for varmetillæg, således at varmetillæggene følger udviklingen i energipriserne.
- En præcisering af, at kommunerne skal yde varmetillæg til udgifter til varmt vand.

For pensionister med små indkomster vil ændringerne af reglerne om de personlige tillæg, herunder også varmetillæg, give sikkerhed for, at tillæg til medicin og en række øvrige helbredsrelaterede udgifter samt varme udmåles efter ensartede regler i alle landets kommuner.

Ud over forbedringerne for pensionister indebærer aftalen også, at der sker en generel nedsættelse af medlemsbidragene til arbejdsløshedsforsikringen svarende til 1,2 gange dagpengenes størrelse. Formålet hermed er at øge tilskyndelsen til at forsikre sig mod ledighed. Nedsættelsen vil for langt de fleste forsikrede modsvare effekten af, at personfradraget fastholdes uændret i 2001.

For modtagere af pensionstillæg, kontanthjælp og introduktionsydelse samt udeboende SU-modtagere forhøjes de pågældende satser med 768 kr. årligt for at kompensere for, at personfradraget fastholdes uændret i 2001. Disse grupper vil således opleve en større stigning i bruttoindkomsten end ellers, men en omtrent uændret stigning i nettoindkomsten i forhold til situationen uden denne pakke.

For flertallet af danskerne vil der således ikke ske nævneværdige ændringer af den disponible indkomst som følge af fastfrysningen af personfradraget.

Som led i aftalen sker der endvidere en forbedring af ordningen med befodringsrabat til studerende, således at der også kan ydes befodringsrabat til studerende i op til 1 år efter, at de har opbrugt deres SU-klip. Der stilles dog krav om, at de pågældende skal være studieaktive.

Der indføres endvidere en ny forlængelsesmulighed i sygedagpengeloven, således at sygedagpengene kan forlænges med 3 måneder, hvis kommunen vurderer, at der er behov for at afklare arbejdsevnen gennem aktive tilbud. Og med yderligere 3 måneder, hvis der ikke er skabt tilstrækkelig afklaring af arbejdsevnen inden for de første 3 måneder.

Endelig får kommunerne pligt til, parallelt med servicelovens regelsæt, at yde økonomiske og socialpædagogiske fripladser i skolefritidsordningerne.

Lovforslagets indhold

Formålet med lovændringen er at forlænge dagpengeudbetalingen i de situationer, hvor der ikke inden varighedsgrænsen er sket en sådan afklaring af sygedagpengemodtagerens arbejdsevne, at der kan træffes beslutning om, hvilke tilbud der kan iværksættes. Med de nuværende forlængelsesmuligheder har en række personer derfor måttet overgå til kontanthjælpssystemet, fordi der ikke i løbet af sygedagpengeperioden er gennemført denne afklaring.

Efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel er sygedagpenge en korttidsydelse, som skal søges afløst af andre sociale eller arbejdsmarkedsnæssige ydelser og foranstaltninger, når der ikke er udsigt til at modta-

geren kan blive rask og genvinde arbejdsevnen. Derfor ophører udbetalingen som udgangspunkt, når der er udbetalt sygedagpenge i 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder.

Loven indeholder i dag visse muligheder for at forlænge dagpengeperioden. Efter bestemmelsen i lovens § 22, stk. 1, nr. 4 fortsætter sygedagpengemodtageren – for hvilke der er rejst sag om førtidspension – med at modtage sygedagpenge, indtil der er truffet afgørelse i førtidspensions sagen.

En sag om førtidspension kan efter pensionslovens § 20 a normalt først påbegyndes fra det tidspunkt, hvor det konstateres, at alle aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige samt andre foranstaltninger har været afprøvet.

Efter lovens § 22, stk. 1, nr. 1 forlænges sygedagpengene også, hvis det anses for overvejende sandsynligt, at revalidering vil blive iværksat. Det er imidlertid efter Den Sociale Ankestyrelses langvarige praksis kun muligt for kommunen at anvende denne forlængelsesbestemmelse, hvis der er udsigt til, at revalideringen kan medføre mulighed for arbejdsplacering og tilbagevenden til arbejdsmarkedet på normale vilkår.

Forlængelsesbestemmelsen kan således ikke anvendes i forhold til personer, for hvem der ikke er sket en tilstrækkelig afklaring af arbejdsevnen, og hvor det derfor er nødvendigt at iværksætte en indsats i form af en arbejdsprøvning, aktivering eller lignende, med henblik på at kunne vurdere, om der f.eks. skal rejses sag om førtidspension eller ske visitering til fleksjob eller anden afklarende foranstaltning. Dette har i dag givet problemer i de tilfælde, hvor kommunen ikke som led i sin dagpengeopfølgning har gennemført eller har haft mulighed for at iværksætte de nødvendige afklarende, aktive tilbud inden varighedsgrænsen blev nået.

På denne baggrund foreslås det med virkning fra 1. januar 2001 at indføre en ny forlængelsesmulighed i loven, således at kommunen skal fortsætte udbetalingen af sygedagpenge ud over varighedsgrænsen til personer, hvor det anses for nødvendigt at gennemføre arbejdsprøvning, aktivering e.l. for at skabe klarhed over, om der skal rejses sag om førtidspension, visitering til fleksjob eller anden afklarende foranstaltning. Efter forslaget skal sygedagpengene forlænges med 13 uger og med yderligere 13 uger, hvis der ikke er skabt tilstrækkelig afklaring af personens arbejdsevne inden for de første 13 uger.

Den foreslåede forlængelsesmulighed vil give kommunerne en betydelig tilskyndelse til at iværksætte

den fornødne afklarende indsats, mens personen modtager sygedagpenge, idet udgifter til dagpenge efter den 52. uge fuldt ud finansieres af kommunerne. Der vil herved ske en begrænsning i antallet af tilfælde, hvor en person ved ophør af dagpengeudbetalingen skulle overgå til kontanthjælpssystemet.

Det forventes, at en væsentlig del af problemet omkring en tidlig afklaring af sygedagpengemodtageres arbejdsevne vil blive løst ved indførelsen af en sagsbehandlingsmetode på dels førtidspensionsområdet og dels i forhold til den forebyggende indsats som forudsat i henholdsvis finanslovaftalen 2000 om en førtidspensionsreform og det rummelige arbejdsmarked samt aftalen om kommunernes økonomi i 2001. Indførelsen af en sagsbehandlingsmetode vil således sikre, at arbejdsevnekriteriet bliver anvendt på en mere systematisk måde end i dag.

Regeringen vil følge lovændringen tæt for at sikre, at den foreslåede forlængelsesmulighed virker efter hensigten.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes at medføre en merudgift til sygedagpenge på 118,7 mill. kr. (pl-01) og en mindreudgift til kontanthjælp på 39,4 mill. kr. (pl-01). Den samlede offentlige merudgift skønnes dermed at blive 79,4 mill. kr. årligt fra 2001 og fremover.

Den samlede offentlige merudgift fordeler sig med 99,0 mill. kr. til kommunerne og -19,7 mill. kr. til staten.

Den samlede offentlige nettoudgift efter skat skønnes at blive 48,3 mill. kr. årligt fra 2001 og fremover.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes alene at ville medføre mindre administrative konsekvenser for kommunerne.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser / Mindreudgifter	Negative konsekvenser / Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Statslig mindreudgift til kontanthjælp på 19,7 mill. kr. i 2001 og fremefter. Kommunal mindreudgift til kontanthjælp på 19,7 mill. kr. i 2001 og fremefter.	Kommunal merudgift til sygedagpenge på 118,7 mill. kr. i 2001 og fremefter.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	-	Mindre administrative konsekvenser for kommunerne
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Miljømæssige konsekvenser	-	-
Administrative konsekvenser for borgerne	-	-
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 147 af 2. marts 2000, foretages følgende ændring:

§ 22. Udbetalingen af dagpenge ophører, når der er udbetalt dagpenge eller løn under sygdom for mere end 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder, medmindre

- 1) det anses for overvejende sandsynligt, at revalidering vil blive iværksat,
- 2) den sikrede er under eller venter på lægebehandling, som må antages inden for en kortere tid at kunne genskabe arbejdsdygtigheden,
- 3) der er rejst sag om ret til erstatning efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade, eller
- 4) der er påbegyndt en sag om førtidspension, eller
- 5) særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor.

Stk. 2-4. ...

1. I § 22, *stk. 1*, indsættes efter *nr. 1* som nyt nummer:

- »2) det anses for nødvendigt at gennemføre arbejdsprøvning eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge den sikredes arbejdsevne, således at dagpengeperioden forlænges i op til 2 gange 13 uger,«

Nr. 2-5 bliver herefter nr. 3-6.

Til lovforslag nr. L 55. Skriftlig fremsættelse (11. oktober 2000)

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Forlængelse af dagpengeperioden)

(Lovforslag nr. L 55).

Lovforslaget fremsættes som led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten om finansloven for 2001.

Formålet med forslaget er at forlænge udbetalingen af sygedagpenge i de situationer, hvor der ikke inden varighedsgrænsen på 52 uger er sket en sådan afklaring af modtagerens arbejdsevne, at der kan træffes beslutning om, hvilke tilbud der kan iværksættes. Med de nuværende regler om forlængelse af dagpengeperioden har en række personer derfor måttet overgå til kontanthjælpsystemet, fordi der ikke i løbet af sygedagpengeperioden er gennemført denne afklaring.

Efter sygedagpengeloven er dagpengene en korttidsydelse, som skal søges afløst af andre sociale eller arbejdsmarkedsmæssige ydelser og foranstaltninger, når der ikke er udsigt til at modtageren kan blive rask og genvinde arbejdsevnen. Derfor ophører udbetalingen som udgangspunkt, når der er udbetalt sygedagpenge i 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder.

Loven indeholder i dag visse muligheder for at forlænge dagpengeperioden. En af disse muligheder indebærer, at sygedagpengemodtagere – for hvem der er rejst sag om førtidspension – fortsætter med at modtage sygedagpenge, indtil der er truffet afgørelse i førtidspensions-sagen.

En sag om førtidspension kan efter reglerne i pensionsloven normalt først påbegyndes fra det tidspunkt, hvor det konstateres, at alle aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige samt andre foranstaltninger har været afprøvet.

Sygedagpengene forlænges også, hvis det anses for overvejende sandsynligt, at revalidering vil blive iværksat. Det er imidlertid efter Den Sociale Ankestyrelses langvarige praksis kun muligt for kommunen at anvende denne forlængelsesbestemmelse, hvis der er udsigt til, at revalideringen kan medføre mulighed for arbejdsplacering og tilbagevenden til arbejdsmarkedet på normale vilkår.

Forlængelsesbestemmelsen kan således ikke anvendes i forhold til personer, for hvem der ikke er sket en tilstrækkelig afklaring af arbejdsevnen, og hvor det derfor er nødvendigt at iværksætte en indsats i form af en arbejdsprøvning, aktivering eller lignende, med henblik på at kunne vurdere, om der f.eks. skal rejses sag om førtidspension eller ske visitering til fleksjob eller anden afklarende foranstaltning. Dette har i dag givet problemer i de tilfælde, hvor kommunen ikke som led i sin dagpengeopfølgning har gennemført eller har haft mulighed for at iværksætte de nødvendige afklarende, aktive tilbud inden varighedsgrænsen blev nået.

Det foreslås derfor, at der med virkning fra 1. januar 2001 indføres en ny forlængelsesmulighed i loven, således at kommunen skal fortsætte udbetalingen af sygedagpenge ud over varighedsgrænsen til personer, hvor det anses for nødvendigt at gennemføre arbejdsprøvning, aktivering e.l. for at skabe klarhed over, om der skal rejses sag om førtidspension, visitering til fleksjob eller anden afklarende foranstaltning. Efter forslaget skal sygedagpengene forlænges med 13 uger og med yderligere 13 uger, hvis der ikke er skabt tilstrækkelig afklaring af personens arbejdsevne inden for de første 13 uger.

Den foreslåede forlængelsesmulighed vil give kommunerne en betydelig tilskyndelse til at iværksætte den fornødne afklarende indsats, mens personen modtager sygedagpenge, idet udgifter til dagpenge efter den 52. uge fuldt ud fi-

nansieres af kommunerne. Der vil herved ske en begrænsning i antallet af tilfælde, hvor en person ved ophør af dagpengeudbetalingen skulle overgå til kontanthjælpssystemet.

Regeringen vil følge lovændringen tæt for at sikre, at den foreslåede forlængelsesmulighed virker efter hensigten.

Forslaget skønnes samlet at ville medføre en offentlig merudgift på 79,4 mill. kr. årligt fra 2001 og fremefter. Beløbet er sammensat af en merudgift til sygedagpenge på 118,7 mill. kr. og en mindreudgift til kontanthjælp på 39,4 mill. kr.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.